

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY 2023-24

v oblasti rizikového chování

Motto: Společně za zdravým způsobem života

Vychází ze ŠVP – Škola poznání

Platnost od 1.9.2023

Evaluace k 28.6.2024

Vypracovala: Mgr. Olga Hanušová, školní metodička prevence

Schválil: Mgr. Martin Luksík, ředitel školy

Projednáno se Školskou radou: 28.8. 2023

Projednáno na pedagogické radě: 28.8. 2023

1. Charakteristika školy

Naše škola se nachází v části Kralupy nad Vltavou – Lobeček. V roce 2024 oslaví 55 let od svého založení. Ve školním roce 2023-24 navštěvuje naši školu 527 žáků ve 20 třídách. Výuka probíhá na I. a II. stupni. K dispozici je žákům školní jídelna a 5 oddělení školní družiny. Základní škola Václava Havla leží v průmyslové části města s výstavbou nových bytových jednotek s možností přímého spojení do Prahy. Z těchto důvodů počet žáků školy narůstá. Na škole přibývají žáci z různých sociálně- kulturních prostředí.. Naše škola je připravena poskytnout odbornou péči žákům se speciálními poruchami učení, žákům vykazujícím rizikové chování i žákům nadaným.

2. Úvod

Vzhledem k poloze Kralup nad Vltavou je problémem drogová problematika. Drogová problematika je celospolečenským problémem. Drogy a jiné projevy rizikového chování se stále častěji dotýkají i žáků základních škol, proto považujeme za nutné provádět prevenci ve škole a poskytnout našim žákům co nejvíce informací v této oblasti. To je i důvod, proč škola připravuje a realizuje program primární prevence rizikového chování a snaží se do něj zahrnout co nejvíce spolupracujících subjektů. Nespolupracujeme nejen s rodiči, ale i s Policií ČR, Městskou policií v Kralupech nad Vltavou, Městským úřadem v Kralupech, PPPK Praha 5 a s dalšími subjekty. Při sestavování preventivního programu jsme vycházeli z vyhodnocení preventivního programu pro školní rok 2023 – 24 s těmito závěry:

- Nadále se zvyšuje informovanost žáků v oblasti prevence rizikového chování
- Žáci i vyučující hodnotili preventivní akce kladně (viz. evaluační dotazník)
- Preventivní akce byly finančně podporovány Městským úřadem

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže se v tomto roce zaměřuje i na tyto aktivity v oblasti prevence:

- a) agrese/šikana
- b) záškoláctví
- c) vandalismus a jiné formy násilného chování
- d) xenofobii, rasismus a antisemitismus
- e) užívání návykových látek

- f) netolismus
- g) riziková doprava
- h) poskytování první pomoci
- i) týrání a zneužívání
- j) poruchy příjmu potravy
- k) rizikové sex.chování
- l) sekty
- m) sebepoškozování

3. Riziková místa školy a školní doby

Doba před zahájením výuky - řešeno na I.stupni docházkou do školní družiny, škola je otevřena od 7.30 hodin, ve spojovací chodbě je zajištěn dohled

Doba před odpolední výukou – možnost využít prostor ve spojovací chodbě, zajištěn v těchto prostorách dohled

Doba o přestávkách včetně prostor u šatních skříněk – dohled zajištěn na základě rozpisu na I. a II.stupni

Žákovské WC – jsou součástí dohledu dle rozpisu na I. a II.stupni

Prostor školní jídelny – dohled zajištěn na základě rozpisu pedagogických pracovníků I. a II.stupně

Akce mimo školu – zajištěno dostatečným počtem pedagogických pracovníků

4. Vnitřní zdroje školy

Na naší škole pracuje ŠPP, které je složené z vedení školy, výchovné poradkyně a metodičky prevence. Úzce spolupracujeme s metodičkou I.stupně – Mgr. Pražienkovou

- vedení školy – má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu, sleduje jeho efektivitu, v případě potřeby svolává výchovné komise, komunikuje s rodiči, žáky a pracovníky školy

- výchovný poradce – v případě potřeby svolává výchovné komise, pomáhá vyučujícím a TU regulovat nežádoucí chování žáků a porušování školního řádu, podílí se na vytváření správných hodnot a postojů u žáků, komunikuje s rodiči, s žáky a pracovníky školy, odkazuje na odborníky

- školní metodik prevence – koordinuje přípravy a realizace programů, komunikuje s žáky, s rodiči a s ostatními pracovníky školy (zejména s TU), odkazuje na další odborníky, monitoruje ohrožené žáky, zaměřuje se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou rizikových projevů chování, účastní se jednání a výchovných komisí, pomáhá s organizací třídnických hodin, spolupracuje s organizacemi v oblasti primární prevence, dokumentuje průběh a hodnotí realizaci preventivní strategie

- třídní učitelé – mapují vztahy ve třídě, snaží se navodit zdravé klima, podílí se na tvorbě pravidel třídy, úzce spolupracují s ŠPP, aktivně se zúčastňují preventivních programů (třídnické hodiny, všeobecná prevence), pravidelně komunikují s rodiči, ihned reagují na vzniklý problém, zúčastní se jednání s rodiči a výchovných komisí, podílí se na podpoře pozitivních vztahů v kolektivu třídy, vyhodnocují klima ve třídě prostřednictvím dotazníku- hodnocení třídy (1x měsíčně)

- pedagogický sbor – vyučující začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (viz. ŠVP), v případě problémů se obrací na třídní učitelé a členy ŠPP, podporují pravidla komunikace ve třídách, usměrňují chování žáků, ihned reagují na vzniklý problém, jsou přítomni jednání s rodiči

- žáci - svou evaluací a diskuzí se podílejí na přípravě a realizaci programu, komunikují s vyučujícími a třídními učiteli, zapojují se do aktivit spojených s prevencí, jsou přítomni jednání a výchovných komisí, vědí, kde hledat pomoc a na koho se obrátit (viz. nástěnka + stránky školy) ŠPP se na naší škole setkává v případě nutnosti (vychází z aktuálního problému). Ze setkání jsou pořizovány písemně zápisy, které jsou k dispozici pedagogickým pracovníkům naší školy

Mgr. Luksík – ředitel školy 311284944 martin.luksik@zsrevolucni.cz

Mgr. Čiperová – zástupkyně 311284943 lucie.ciperova@zsrevolucni.cz

Mgr. Brožová – výchovný poradce 311284975 zuzana.brozova@zsrevolucni.cz

Mgr. Hanušová – metodik prevence 311284971 olga.hanusova@zsrevolucni.cz

konzultační hodiny :

výchovný poradce: pondělí: 11.50- 12.35, úterý – 8:00- 8.40, čtvrtek – 8.50 – 9.45 hoin

metodik prevence: pondělí : 9.00 – 10:00, kdykoli po domluvě

Žáci naší školy a jejich rodiče mohou využívat v prostorách naší školy jako zdroj informací ve spojovací chodbě nástěnku určenou k prevenci, webové stránky školy a schránku důvěry.

Žáci se aktivně podílejí na práci v Žákovském parlamentu (zástupci IV.- IX.tříd), mohou navštěvovat školní kluby – čtenářský a deskových her a podílet se na řadě projektů – např. Podej mi pomocnou ruku (žáci devátých tříd mají patronát nad prvními třídami)

Pedagogický sbor může využívat knihovničku odborné literatury a odborných časopisů v kabinetě D a v chodbě k ředitelně školy.

Projekty ve školním roce 2023-24

1.stupeň

- Zdravé zuby, Veselé zuby
- Bezpečná cesta do školy
- Sportovní den
- Už jsem čtenář (Knížka pro prvňáčka)

2. stupeň

- Rozumíme penězům (8.ročník)
- Malé maturity (9.ročník)
- Týden Země

1. i 2.stupeň

- Podej mi pomocnou ruku (1.a 9.ročníky)
- Helpíkův pohár (5. a 8.ročníky)
- Velikonoční dílny
- Vánoční dílny
- Zahradní slavnost
- Ochrana člověka za mimořádných situací (branný den)
- Žákovský parlament (4.- 9.ročníky)
- Klub mladého čtenáře
- Projektové dny
- Hrdá škola

V primární prevenci má své nezastupitelné místo i zájmová činnost žáků naší školy, proto i v letošním školním roce mohou žáci možnost navštěvovat tyto zájmové útvary a kluby.

1. i 2.stupeň

- Čtenářský klub, , Angličtina, , Veselá věda, Keramika a Klub deskových her

5. Vnější zdroje školy

Naše škola dlouhodobě spolupracuje i s dalšími subjekty mimo školní prostředí. I v tomto školním roce s Městským úřadem Kralupy, (OSPOD, kurátorka mládeže, metodik prevence), PPP Mělník, Kladno, SVP Slaný, SPC Praha 2, 5, PPPK Praha 5 a s Městskou policií Kralupy. V případě řešení problémových situací je možné využít těchto kontaktů:

OSPOD Kralupy – vedoucí – tel. 315 739 928

prevence kriminality – p. Valterová – valterova@mestokralupy.cz, www.bezpecnekralupy.cz

preventistka Městské policie – tel. 777 798 401

kurátorka dětí – p. Vítová – 315 739 923

PPPK Praha 5 – p. Kašparová – kasparova@pppk.cz tel. 603294304

PPP Mělník – p. Černá – melnik@pppsk.cz, tel. 315623045

Oblastní metodik prevence – p. Edr – edr@pppsk.cz

V případě potřeby mohou vyučující využít doporučené webové stránky:

www.msmt/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny

www.KPBI.cz, www.nic.cz, www.nuv.cz, www.preventivni-aktivity.cz, www.odrogach.cz,

www.drogy-info.cz,

legislativní odkazy:

zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

zákon č. 109/2002 Sb. testování návykových látek

trestní zákoník č. 40/2009 Sb.

zákon č. 561/2004 Sb.

zákon č. 563/2004 Sb.

metodická doporučení: č.j. 21291/2010-18, č.j. 21149/2016, č.j. 10194/2002-14

6. Cíle

Cílem primární prevence je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči různým projevům rizikového chování. Důraz klademe na informování žáků v hodinách prvouky, přírodovědy, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví a přírodopisu a dalších předmětů a na nabídku volnočasových aktivit.

Do realizace programu se snažíme zapojit maximální počet pedagogů, ve výuce i mimo ni.

Při realizaci preventivní strategie chceme žáky vést ke správnému sebehodnocení

k nastavení reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k zvládnání stresu a k dovednostem řešit své problémy bez užití návykových látek. K tomu využijeme různých metod aktivního sociálního učení,

individuálního přístupu k žákům, apod. Za důležitou též považujeme motivaci rodičů a jejich spolupráci v rámci programu. Naším cílem je i reakce na aktuální stav prevence rizikového chování, dále včasné zachycení všech projevů spojených s psychickou a fyzickou šikanou mezi žáky.

a) krátkodobý cíl

- adaptační program v 6.ročnících – zajistí vedení školy, metodik prevence ve spolupráci s organizacemi
- zavedení pravidel třídy – zajistí TU
- pravidelné měsíční hodnocení klimatu třídy – zajistí TU a metodik prevence

b) střednědobý cíl

- realizace preventivních aktivit

c) dlouhodobý cíl

- rozšíření ŠPP o další odborníky (speciální pedagog, školní psycholog)
- DVPP pedagogických pracovníků zaměřené na rizikové chování

7. Vlastní program

Koordinace preventivních aktivit na škole

Za realizaci programu a koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá metodička prevence Mgr. Olga Hanušová. V rámci své činnosti se podílí i na jeho přípravě. Spolupracuje s vedením školy, s výchovnou poradkyní Mgr. Brožovou a s ostatními učiteli, s okresním metodikem prevence při PPP Mělník, s MěÚ v Kralupech nad Vlt.- zejména se sociálním odborem - oddělením sociálně právní ochrany dětí a oddělením sociální prevence a dalšími institucemi a organizacemi.

1. stupeň

- Zdravě žít – výživa, hygiena, hodnota zdraví a nemoc, léky a drogy
- Učit se komunikovat – rozumně reagovat na různé podněty, nevytvářet konfliktní prostředí, umět se dohodnout, vhodně požádat o pomoc, umět slušně odmítnout
- Vytvářet pozitivní sociální klima – pocit bezpečí, zdravé sebevědomí, kamarádství, vyjádřit radost, ovládat se a chápat pozitivní hodnoty
- Hledat možnosti sebeuplatnění – zájmové aktivity a další.

2. stupeň

- Získat základní a nezkrácené informace o drogách a riziku zneužívání, o AIDS
- Zvyšovat sociální kompetence – orientace v sociálních vztazích, přijímání odpovědnosti za sebe a za své chování, řešit problémy, konflikty, čelit nátlaku a umět se vyrovnat s problémy
- Odstraňovat nedostatky v chování – ovládat své emoce a naučit se jim rozumět, reagovat na stres a účinně se bránit všem formám sebeustrukce a šikany
- Napomáhat formovat postoje – posilovat právní vědomí, úctu k zákonu, uvědomit si vlastní hodnoty a zaujmout správné stanovisko k rizikovému chování včetně šikany
- Uplatňovat zásady zdravého způsobu života – stravování, alternativní výživové směry, cizorodé látky v potravinách, fyzická a psychická hygiena, aktivní odpočinek, odpovědnost za své zdraví
- Hledat možnosti svého uplatnění ve společnosti – zájmové aktivity, volba povolání atd.

Rozvoj sociálních dovedností

- Jednej a ujasni si, co chceš dělat.
- Přemýšlej o svém jednání.
- Pojmenuj problém a vyjádři své pocity.
- Poznej a stanov si pozitivní cíle.
- Nauč se řešit problémy.
- Mysli na následky.
- Jak se rozhodneš a co uděláš?

Protidrogová prevence

- Vytvoř si cíle pro zdravý způsob života.
- Legendy, mýty a fakta o tabáku a alkoholu
- Co víš o dalších drogách?
- Jaký vliv mají na tebe vrstevníci?
- Umíš říci ne?
- Kde hledat pomoc

Výchova k reprodukčnímu zdraví

- Zdraví, dospívání a jeho problematika
- Reprodukce a reprodukční orgány
- Reprodukční *zdraví* a péče o něj

Metody práce

- Informační – soustavné vzdělávání a získávání přesných a úplných informací
- Dovednostní – dramatická výchova, výcvikové akce, modelové situace, sport, zájmové kroužky
- Postojové - optimistická životní orientace, zlepšování prostředí kolem sebe, scénky, rozhovory, pomoc druhým

Práce s třídními kolektivy a ročníky

Prevence probíhá ve třídách zejména při hodinách prvouky, přírodovědy a vlastivědy, přírodopisu, výchovy ke zdraví a výchovy k občanství.

Na práci s třídními kolektivy jsou zaměřeny také třídnické hodiny, které se konají dle uvážení jednotlivých třídních učitelů. Učitelé na nich řeší nejen organizační záležitosti. Zabývají se také klimatem ve třídě, snaží se tak předcházet možným konfliktům a následně řešit vzniklé problémy mezi žáky.

Další prací s žáky je vytvoření školní samosprávy a účast vedení školy na jejích pravidelných schůzkách.

Škola v prevenci šikanování

Šikanování jako jeden z projevů rizikového chování má různé podoby, které mohou být fyzické nebo psychické, proto je nutné, aby se s problematikou asociálního chování jedinců či skupin seznámili žáci a učitelé. Měli by především vědět, jaké jsou negativní důsledky šikany, a to jak pro její oběti, tak i pro její pachatele. Za zvlášť nebezpečné je třeba považovat podceňování počátečních projevů šikanování, proto je důležité důsledně a systematicky vést

žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na respektování identity a individuality každého jedince (viz výuka především ve výchovách ke zdraví a k občanství). V našem školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Žáky, učitele i rodiče informujeme o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování (třídnické hodiny, pedagogické rady, třídní schůzky, letáky, kontakty a telefonní čísla na instituce, zabývající se šikanou).

Možnosti spolupráce

Spolupráce s rodiči

Informace o situaci ve škole a o akcích školy v rámci primární prevence dostávají rodiče prostřednictvím tř. schůzek dále je mohou zjistit na našich webových stránkách nebo při konzultačních hodinách s výchovnou poradkyní nebo metodikem prevence. Jsou vybízeni ke spolupráci ve spolku rodičů, který se i finančně podílí na některých preventivních akcích.

Spolupráce s ostatními subjekty

I nadále spolupracujeme s MěÚ Kralupy nad Vlt. (se sociálním odborem, oddělením sociálně právní ochrany dětí, oddělení sociální prevence), s PPP Mělník, PPPK Weberova 213 Praha 5, s městskou policií i Policií ČR.

Řešení přestupků

Vyskytne-li se problém v chování či v prospěchu dítěte, řeší ho nejdříve třídní učitel se žákem, potom s rodiči. V případě opakovaných přestupků probíhá jednání před výchovnou komisí, tj. vedení školy, výchovná poradkyně, třídní učitel, učitelé, jejichž výuky se problém týká, rodiče a žák. Jestliže se jedná o záškoláctví, kontaktujeme kurátory pro mládež a dále s nimi spolupracujeme.

Vzdělávání učitelů

Vzdělávání učitelů probíhá dle aktuální nabídky Pedagogického centra pro střední Čechy a Prahu. Školní metodik se pravidelně účastní schůzek s okresním metodikem v PPP Mělník a dalších akcí pořádaných např. i KÚ.

Hodnocení aktivit, evaluace programu

Hodnocení a posuzování efektivity bude prováděno pravidelně, diskusí s jednotlivými učiteli a také s žáky. Jsme si vědomi, že efekt naší činnosti se nemusí projevit ihned, jde o dlouhodobou záležitost.

8. Preventivní strategie školy

Proporční rozvržení témat jednotlivých oblastí rizikového chování vychází z platného ŠVP.

Jednotlivá témata jsou součástí učebních plánů (na I.stupni – PRV, PŘV, na II, stupni – VO, VZ, PŘS). V učebním plánu naší školy Škola poznání jsou výstupy konkrétně formulovány. Žáci je získávají studium a následně uplatňují v praxi formou získaných kompetencí.

Ročník	I.- II.	III.- IX.	V.- VI.	VII.- IX.	Počet hodin
Prevence					
Agrese/šikana	2	2	3	4	11
Záškoláctví	1	0	1	0	2
Vandalismus	0	0	1	1	2
Xenofobie	1	1	0	1	3
Užívání náv.látek	1	2	2	5	10
Netolismus	0	0	2	2	4
Riziková doprava	2	3	1	2	8
Poskytování PP	2	2	1	2	7
Týrání a zneužívání		0	1	0	1
Poruchy příjmu potr.		0	0	2	2
Rizikové sex.chov.		0	2	3	5
Sekty	0	0	0	1	1
Počet hodin	9	10	14	23	56 hodin

9. Plán preventivních aktivit pro školní rok 2023-24

I.stupeň

- Program Zdravé zuby (1.- 5.třídy) - zajistí metodik I.stupně + TU
- Programy Městské policie Kralupy (1.- 5.třídy) – zajistí metodik prevence + TU
- Dopravní výchova (1.- 5.třídy) – zajistí TU + p.Valterová
- Branný den (1.- 5.třídy) – zajistí TU
- Škola v přírodě – zajistí TU
- Sexuální výchova (5.A,B) – zajistí metodik prevence + p. Podlahová
- Právní vědomí (5.A,B) – zajistí metodik prevence

II.stupeň

- Adaptační pobyt (6.A,B) – Veltrusy – zajistí metodik prevence + TU
- Primární prevence (6.-9..ročníky) – zajistí metodik prevence + PPPK Praha 5
- Dospívání, sexualita a reprodukční zdraví (6.-8..ročníky) – p. Podlahová
- Právní vědomí (8.A,B,) –p. Kašpar + metodik prevence
- Právní vědomí (9.A,B,C) – p. Kašpar + metodik prevence
- Branný den (6.- 9.ročníky) – zajistí TU
- Sexuální obtěžování (9.A,B,C) – metodik prevence

9. Charakteristika jednotlivých aktivit+ doba realizace

Třídnické hodiny	1.- 9.ročník	září 2023
Adaptační pobyt	6.A.	září.2023
Adaptační pobyt	6.B.	září.2023
Adaptační pobyt	6.C.	září 2023
Právní vědomí	9.A,B, C	březen.2024
Právní vědomí	8.A,B	březen.2024
Právní vědomí	7.B,C	březen .2024
Den bez aut	5.A,B	22.9.2023
Dopravní výchova	4.A ,B	jaro 2024
Všeobecná prevence	7.A,B	dle možností
Všeobecná prevence	8.A,B,	dle možností
Všeobecná prevence	9.A,B,C	dle možností
Sexuální výchova	5.A,B	dle možností
Sexuální výchova	6.A,B	dle možností
Sexuální výchova	7.A,B	dle možností
Sexuální výchova	8.A,B,	dle možností
Městská policie	1.A,B	dle možností

Městská policie	2.A,B	dle možností
Městská policie	3.A,B	dle možností
Městská policie	4.A,B	dle možností
Městská policie	5.A,B	dle možností

V průběhu školního roku 2023-24 jsou termíny dalších aktivit postupně doplňovány a realizovány na základě domluvy s organizacemi, vedením školy, výchovnou poradkyní, metodičkou I.stupně a vyučujícími.

10. Závěr

Tento preventivní program je základem pro naši práci v oblasti rizikového chování. Vychází z předcházejících programů, které jsme na škole již realizovali.

Do programu chceme zapojit co nejvíce žáků, vést je k vzájemné spolupráci a pozitivně se tak podílet na formování jejich osobností. Věříme, že se nám to podaří.

.